

Народна банка на Република Македонија

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНА АКТИВНОСТ

Април, 2008 година

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНА АКТИВНОСТ

Април 2008

Имајќи го предвид значењето на кредитите за функционирање на целокупната економија, располагањето со специфични квалитативни информации за условите за кредитирање значително го олеснува разбирањето на начинот на функционирање на пазарот на кредити. Од тие причини, во јули 2006 година НБРМ започна со спроведување Анкета за кредитната активност на банките, која е конципирана на речиси ист начин како и Анкетата на Европската централна банка. Главната цел на анкетата е да обезбеди информации за некаматните услови за кредитирање (кои вообичаено не се расположливи). Воедно, анкетата има за цел да даде процена на различните фактори кои делуваат врз побарувачката на кредити.

Добиените информации од анкетата би требало да овозможат поадекватно толкување на редовните статистички податоци за кредитната активност на банките. Имено, статистичките податоци го покажуваат износот на одобрени кредити, како и промените во текот на определен временски период, но не и факторите кои делуваат врз таквите движења. Притоа, информациите од анкетата кои се однесуваат на очекуваните промени во стандардите за кредитирање и во побарувачката на кредити овозможуваат подобро разбирање на идните економски текови.

Структура на анкетата

Анкетата е наменета за лица во банките одговорни за конципирање на кредитната политика на банката. Анкетата содржи дваесет и четири прашања за минатите и очекуваните движења на пазарот на кредити. Прашањата се поделени во две главни категории: кредити за претпријатија и кредити за население. Секоја категорија е анализирана од аспект на кредитните услови, побарувачката на кредити и очекувањата на банките.

Обработката на добиените одговори на анкетните прашања базира врз добиениот нето процент односно нетирање на збирот на процентите на анкетираните субјекти кои одговориле со првите две и збирот на процентите на анкетираните субјекти кои одговориле со последните две алтернативи, или обратно во зависност од прашањето.

Резултати од анкетата за кредитната активност на банките за првиот квартал на 2008 година¹

Овој извештај е резултат на Анкетата за кредитна активност, што ја спроведе Народна банка на Република Македонија во април 2008 година².

¹Одговорите се пондерирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во соодветниот квартал (кредитирање на претпријатија и кредитирање на население).

² Со Анкетата се опфатени 15 банки, при што одговори доставија сите банки

Во првиот квартал на 2008 година, резултатите од Анкетата укажаа на непроменетост на кредитните услови за одобрување кредити на корпоративниот сектор. Воедно, кредитните услови за одобрување станбени кредити на населението се непроменети, при делумно релаксирање на условите за одобрување на потрошувачки кредити. Во текот на првиот квартал побарувачката на кредити од страна на корпоративниот сектор и населението е делумно зголемена, при што банките очекуваат овој тренд да се задржи и во наредните три месеци, додека во условите за кредитирање на корпоративниот сектор и на населението не се очекуваат промени.

Кредити на претпријатија

Услови за кредитирање. Во првиот квартал на 2008 година, околу 90% од анкетираните банки укажаа на непроменетост на условите за кредитирање на претпријатијата, за разлика од претходниот квартал кога околу 60% од банките ги оценија кредитните услови за делумно или значително порелаксирани. Оваа промена услови пад кај нето процентот на кредитите на мали и средни претпријатија (од -65,7 во јануари, на -10,7 во април) и кај нето процентот на кредитите на големи претпријатија (од -58,6 во јануари, на -7 во април). Анализата на кредитите според рочност, покажа дека најголем број на банки оцениле дека во првите три месеци на 2008 година, нема промена во кредитните услови за одобрување на краткорочни и долгорочни кредити. Како резултат на помалиот број на банки кои се определиле за делумно порелаксирани кредитни услови, нето процентот на краткорочните кредити е намален од -58,3 во јануари, на -7 во април, а на долгорочните кредити од -61,8 во јануари, на -10,4 во април.

Графикон 1

Услови за кредитирање при одобрување заеми или кредитни линии на претпријатијата
(Нето процент^{*})

*Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително се поконзервативни" и "делумно се поконзервативни", и збирот на процентите "делумно се порелаксирани" и "значително се порелаксирани".

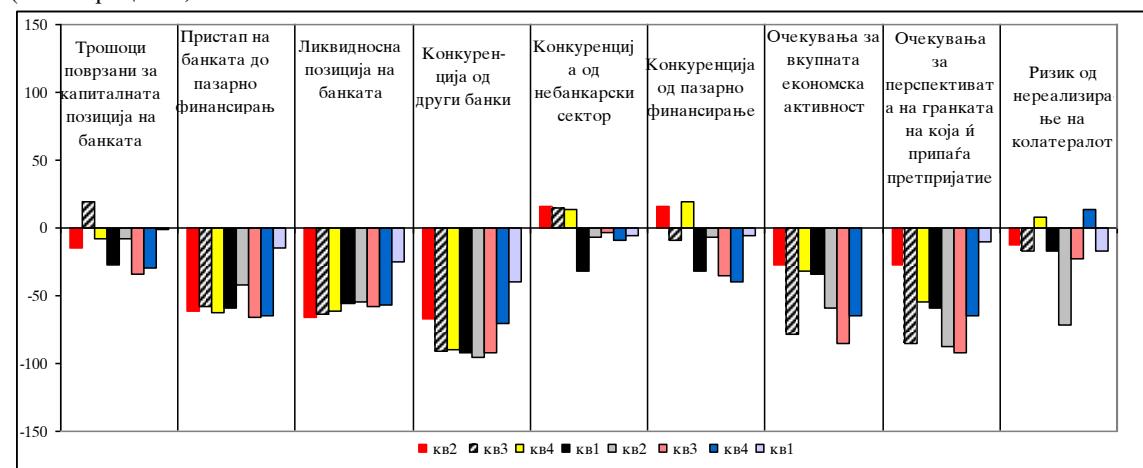
Во првите три месеци на 2008 година, банките не направија поголеми промени во својата каматна политика. Така, за разлика од претходниот квартал кога повеќето банки оценија дека каматната стапка е значително релаксирана, во првиот квартал на 2008 година половина од банките укажаа дека каматната стапка на

кредитите наменети за претпријатијата е непроменета, а околу 22% од банките се изјаснија за делумно повисока каматна стапка. Кај останатите кредитни услови не е забележана поголема промена во почетокот на 2008 година. Помалиот број на банки кои се определија за делумно порелаксирани кредитни услови во првиот квартал на 2008 година, резултираше со драстичен пад кај нето процентите на сите кредитни услови и тоа на каматната стапка (од -60,8 во јануари, на -5 во април), на некаматни приходи (од -58,3 во јануари, на -3,4 во април), на големина на заемот или на кредитна линија (од -62,2 во јануари, на -10,3 во април) и на достасување на заемите (од -42,5 во јануари, на -7,5 во април). Промената во монетарната политика во првиот квартал делумно влијаеше врз каматната политика на банките во однос на претпријатијата за разлика од претходниот квартал кога незначително влијаеа.

Ликвидносната позиција на банката, конкуренцијата од други банки како и ризикот од нереализирање на колатералот, се фактори кои околу една третина од анкетираните банки оценија дека влијаат за делумно релаксирање на кредитните услови. Во првиот квартал на 2008 година, како резултат на помалиот број на банки кои се определиле за делумно порелаксирани услови, забележан е пад кај нето процентите на пристапот на банката до пазарно финансирање (од -64,6 во јануари, на -14,4 во април) и на очекувања за вкупната економска активност од (-64,3 во јануари, на -0,1 во април). Следствено, помалиот број на банки кои се определиле за значително релаксирање на кредитните услови, резултира со намалување кај нето процентите на факторите очекувања за перспективата на гранката на која и припаѓа претпријатието (од -65 во јануари, на -10,1 во април), на ликвидносната позиција на банката од (-56,9 во јануари, на -24,9 во април) и на конкуренција од банките од (-70,7 во јануари, на -40,3 во април). Кај факторот ризик од нереализирање на колатералот, нето процентот од позитивен премина во негативен (од 14,1 во јануари, на -17,5 во април) како резултат на помалиот број на банките кои овој фактор го оценуваат како фактор што придонесува за поконзервативни услови на кредитирање.

Графикон 2

Фактори кои влијаат за делумно релаксирање на условите за кредитирање на корпоративниот сектор
(Нето процент*)

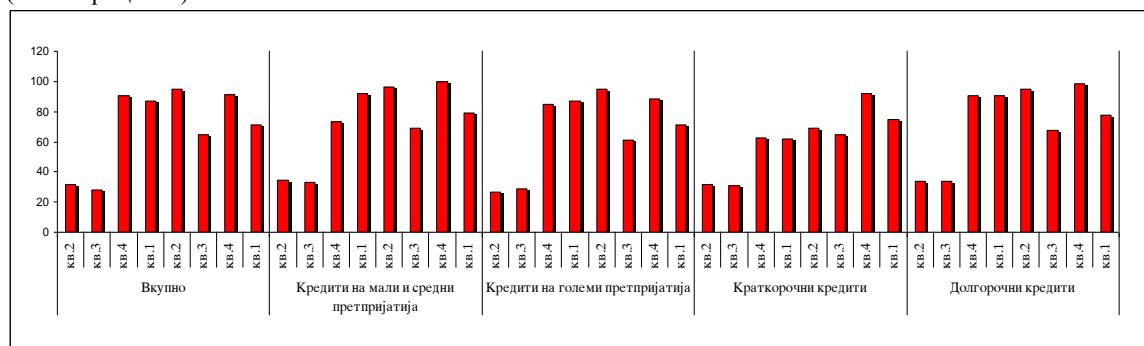
*Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "--" (значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и "-" (делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и збирот на "+" (делумно придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање) и "++" (значително придонесуваат за релаксирање на

условите за кредитирање)

Побарувачка на кредити. Во првиот квартал на 2008 година, над 70% од банките укажаа на делумно зголемена побарувачка за краткорочни и долгорочни кредити од страна на претпријатијата. Во споредба со претходниот квартал, забележано е намалување кај нето процентите на кредитите на мали и средни претпријатија (од 99,9 во јануари, на 79,2 во април) и на кредитите на големи претпријатија (од 88,3 во јануари, на 70,7 во април) како резултат на помалиот број на банки кои се определиле за делумно зголемена побарувачка. Ова е причина и за намалување кај нето процентите на краткорочните кредити (од 91,9 во јануари, на 74,5 во април) и на долгорочните кредити (од 98,6 во јануари, на 77,9 во април).

Графикон 3

Промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата
(Нето процент^{*})

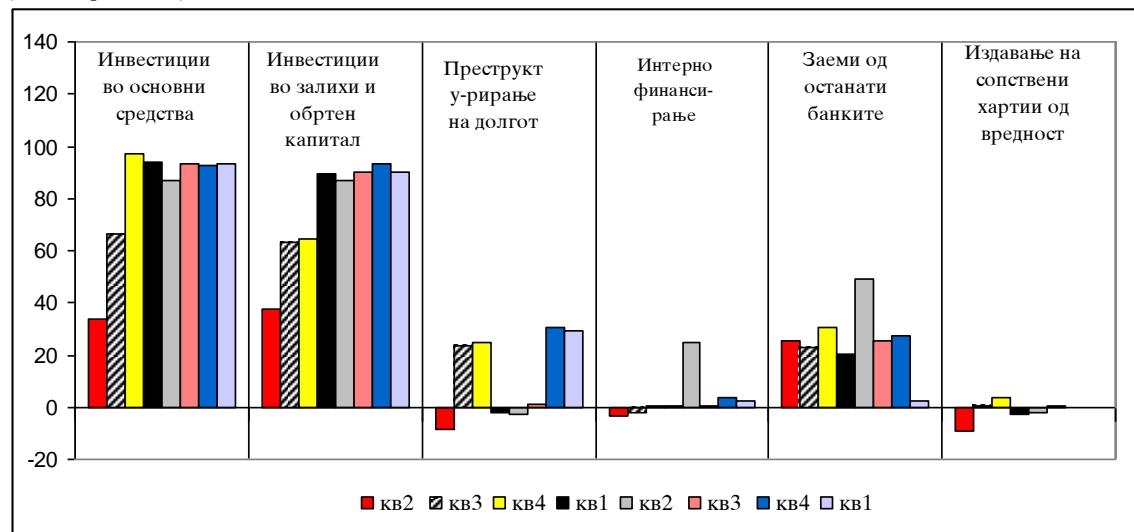

* Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително е зголемена" и "делумно е зголемена" и збирот на процентите "делумно е намалена" и "значително е намалена".

Од аспект на факторите кои влијаат врз кредитната побарувачка, околу 90% од банките укажаа на инвестициите во основни средства и инвестициите во залихи и обртен капитал, како и преструктуирањето на долгот (една третина од банките) како фактори кои делумно придонесуваат за зголемување на побарувачката. Поголема промена е забележана кај нето процентот на факторот заеми од останати банки (од 27,6 во јануари, на 2,6 во април) како резултат на помалиот број на банки кои се определиле за делумен придонес во зголемување на побарувачката.

Графикон 4

Фактори кои влијаат за делумно зголемување на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор
(Нето процент*)

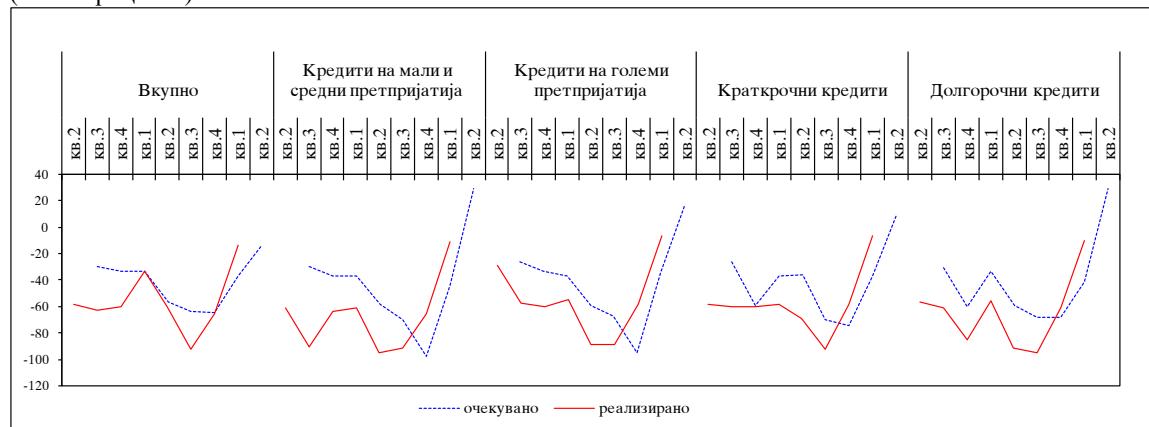

*Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "++" (значително придонесува за повисока побарувачка) и "+" (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на "--" (значително придонесува за намалување на побарувачката) и "-" (делумно придонесува за намалување на побарувачката)

Очекувања. Во наредните три месеци поголем број од анкетираните банки не очекуваат промени во кредитните услови на кредитите на претпријатијата, при што околу 10% од банките, оценија дека кредитните услови делумно ќе се релаксираат. Кај кредитите наменети за мали и средни претпријатија, околу 40% од банките очекуваат заострување на кредитните услови. Анализата на рочната структура на кредитите покажа дека 13.7% од банките очекуваат делумно релаксирање на кредитните услови кај краткорочните и долгорочни кредити, но сепак кај кредитите на долг рок, околу 40% од банките очекуваат делумно заострување на кредитните услови. Поголеми промени кај нето процентите, се забележани кај нето процентот на кредитите на мали и средни претпријатија (од -44,6 во јануари, на 29,4 во април) и кај нето процентот на долгорочните кредити (од -41,1 во јануари, 29,4 во април) како резултат на поголемиот број на банки кои се изјасниле за делумно заострување на кредитните услови.

Графикон 5

Очекувања на банките за промената на условите на кредитирање на корпоративниот сектор
(Нето процент*)

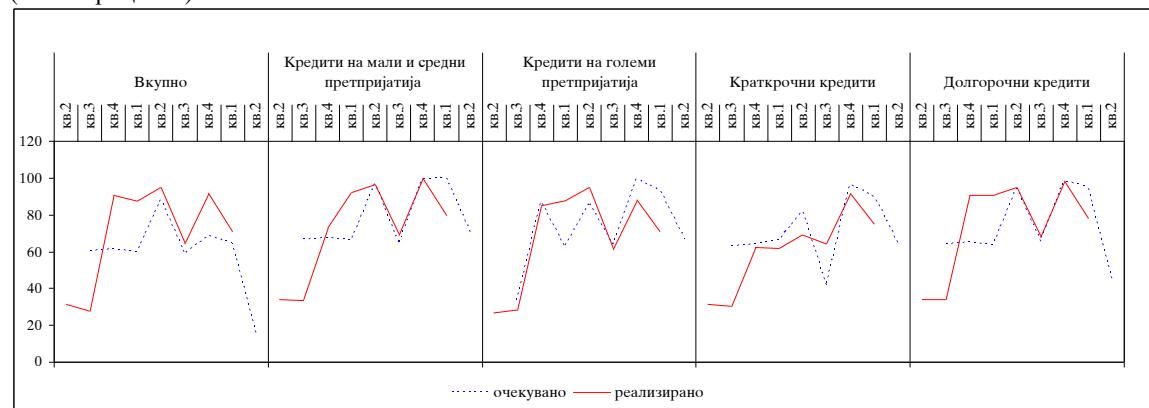

*Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително ќе се заострат" и "делумно ќе се заострат" и збирот на процентите "делумно ќе се релаксираат" и "значително ќе се релаксираат".

Од аспект на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата, околу 70% од банките во наредните три месеци очекуваат делумно зголемување на побарувачката на кредити од страна на малите и средни претпријатија. Сепак, како резултат на помалиот број на банки кои се изјасниле за делумно зголемување на побарувачката, забележано е намалување кај нето процентите на кредитите на мали и средни претпријатија (од 99,9 во јануари, на 70,8 во април) и на кредитите на големи претпријатија (од 92,8 во јануари, на 67,1 во април). Кај побарувачката на краткорочни и долгорочни кредити, околу 63% и 45% од банките, соодветно, очекуваат нејзино делумно зголемување во наредните месеци. Како резултат на помалиот број на банки кои се изјасниле за делумно зголемена побарувачка, забележан е пад кај нето процентите на краткорочните кредити (од 89,6 во јануари, на 63,7 во април) и на долгорочни кредити (од 94,7 во јануари, на 45,1 во април).

Графикон 6

Очекувања на банките за промената на побарувачката за кредити од страна на корпоративниот сектор
(Нето процент*)

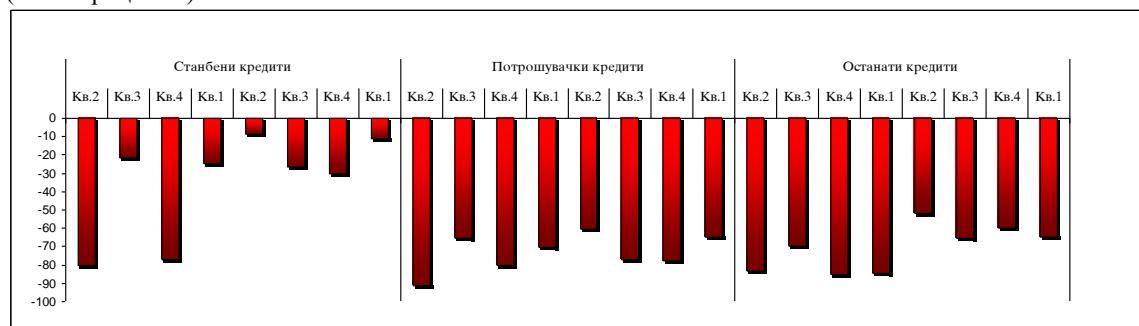
*Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително ќе се зголеми" и "делумно ќе се зголеми" и збирот на процентите "делумно ќе се намали" и "значително ќе се намали".

Кредити на населението

Услови на кредитирање. Во првиот квартал на 2008 година, околу 88% од анкетираните банки оценија дека нема промена во кредитните услови за одобрување на станбени кредити. Од друга страна, околу половина од банките укажаа на делумно релаксирање на условите за одобрување на потрошувачки кредити. Како резултат на помалиот број на банки кои се определиле за делумно релаксирани услови, забележано е намалување кај нето процентот на станбените кредити (од -30,1 во јануари, на -10,9 во април) и кај потрошувачките кредити (од -78 во јануари, на -64,7 во април).

Графикон 7

Услови за кредитирање при одобрување на кредити на населението
(Нето процент*)

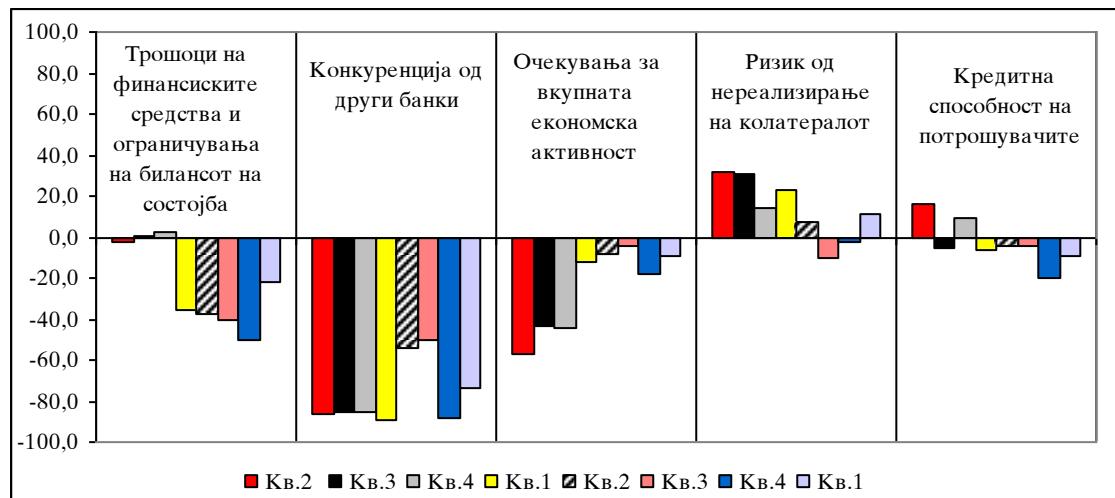

*Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително се поконзервативни" и "делумно се поконзервативни", и збирот на процентите "делумно се порелаксирани" и "значително се порелаксирани".

Од аспект на условите за одобрување станбени кредити, околу 40% од банките укажуваат на значително порелаксирана цена на кредитите во првиот квартал на 2008 година. Воедно, околу 17% од банките оценија делумно релаксирање на покриеност на кредитот со колатерал. Скоро кај сите нето проценти на условите за одобрување станбени кредити забележано е намалување, при што највпечатливо е кај цената (од -56,9 во јануари, на -45,5 во април) и кај провизиите (од -27,6 во јануари, на -3,3 во април), како резултат на помалиот број на банки кои се определиле за делумно порелаксирани услови. Како фактори кои делумно придонесуваат за релаксирање на условите за одобрување станбени кредити, најголем број од банките (околу 40%) ги издвојуваат трошоците на финансиски средства и ограничувања на билансот на банките, како и конкуренцијата од други банки (околу 73%). Како резултат на помалиот број на банки кои се определиле за делумно релаксирани услови, забележано е намалување кај нето процентите на скоро сите фактори кои делуваат врз кредитните услови за одобрување на станбени кредити. Најголема промена забележана е кај нето процентот на трошоците на финансиски средства и ограничувања на билансот на банките (од -50,7 во јануари, на -22,1 во април).

Графикон 8

Фактори кои влијаат врз промената на условите за одобрување на станбените кредити
(Нето-процент*)

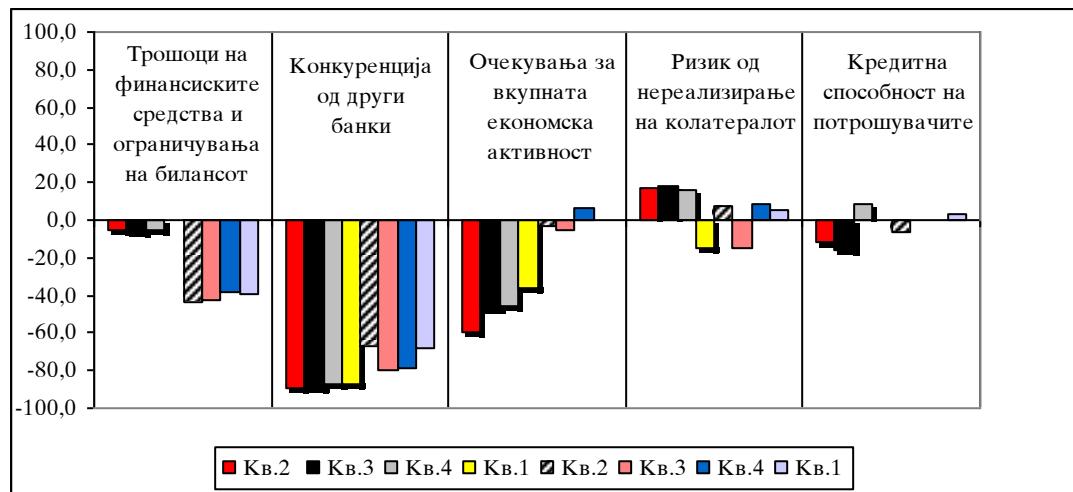

*Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "--" (значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и "-" (делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и збирот на "+" (делумно придонесуваат за релаксирање на условите) и "++" (значително придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање).

Во првите три месеци на 2008 година, 62% од банките укажаа на делумно порелаксирана цена на потрошувачките кредити, додека 21% од банките оценија дека достасувањето на заемите е еден од кредитните услови при одобрување на потрошувачките кредити кои исто така делумно е порелаксиран во овој период. Како резултат на помалиот број на банки кои се определиле за делумно релаксирани услови, забележано е намалување кај сите кредитни услови, и тоа кај каматната стапка (од -78,3 во јануари, на -62,4 во април), кај обврски за колатерал (од -30,6 во јануари, на -11,3 во април) и кај некаматни приходи (од -24,4 во јануари, на -10 во април). Анализата на факторите кои влијаат врз кредитните услови на потрошувачките кредити покажува дека поголем дел од банките оцениле дека трошоците на финансиските средства и ограничувањето на билансот на состојба (околу 40%) и конкуренцијата од други банки (околу 65%) делуваат во насока на делумно релаксирање на кредитните услови. Позначајна промена е забележана кај нето процентот на конкуренција од други банки (од -78,2 во јануари, на -67,8 во април) како резултат на помалиот број на банки коишто го означуваат овој фактор, како фактор што делува во насока на релаксирање на кредитните услови.

Графикон 9

Фактори кои влијаат врз промената на условите за одобрување на потрошувачки кредити
(Нето процент*)

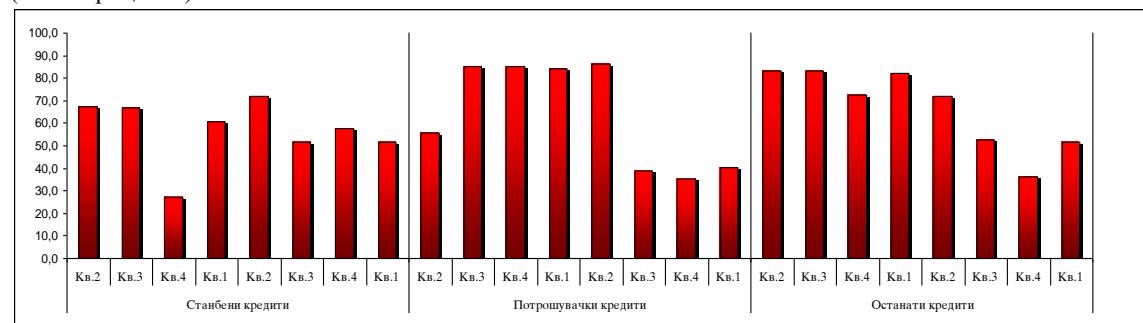

*Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "--" (значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и "--" (делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и збирот на "+" (делумно придонесуваат за релаксирање на условите) и "++" (значително придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање).

Побарувачка на кредити. Во првите три месеци на 2008 година, околу половина од анкетираните банки оценија дека побарувачката на станбени и потрошувачки кредити е делумно зголемена, додека околу 11% од банките укажаа дека побарувачката на потрошувачки кредити е делумно намалена. Поголеми промени кај нето процентите на станбените и потрошувачки кредити не се забележани.

Графикон 10

Промена на побарувачката на кредити од страна на населението
(Нето процент*)

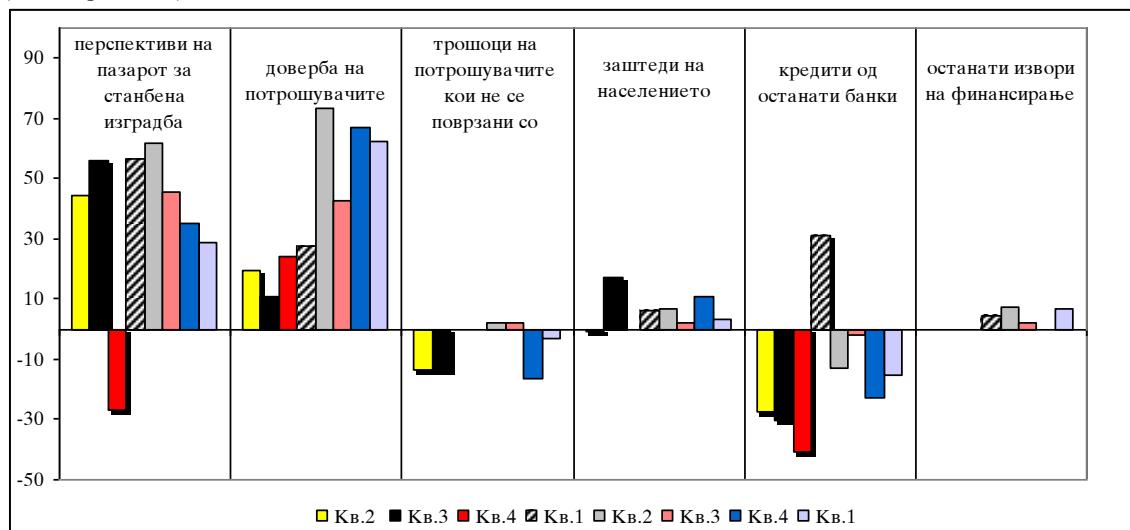
* Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително е зголемена" и "делумно е зголемена" и збирот на процентите "делумно е намалена" и "значително е намалена".

Од аспект на факторите кои влијаат врз побарувачката на станбени кредити, околу 60% од банките, оценија дека перспективите на пазарот за станбена изградба и довербата на потрошувачите делумно придонесуваат за зголемување на побарувачката на станбени кредити. Воедно, околу 23% од банките оценија дека кредитите од останати банки, придонесоа за делумно намалување на побарувачката. Поголема промена е забележана кај нето процентите на трошоците на потрошувачите кои не се поврзани за домување (од -16,4 во јануари, на -3 во април),

како резултат на помалиот број на банки кои се определиле за овој фактор дека делува врз делумно намалување на побарувачката.

Графикон 11

Фактори кои влијаат врз промена на побарувачката на станбени кредити
(Нето процент*)

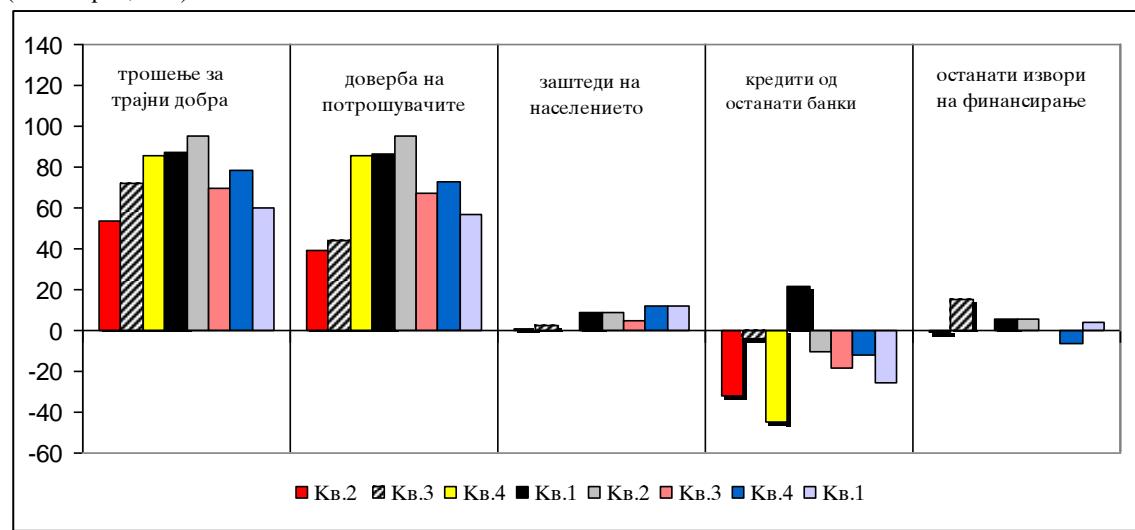

*Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "++" (значително придонесува за повисока побарувачка) и "+" (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на "-" (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и "--" (значително придонесува за намалување на побарувачката)

Во доменот на потрошувачките кредити, околу 43% од банките укажаа дека трошењето за трајни добра е фактор што значително придонесува за зголемување на побарувачката, додека половина од банките истакнаа дека довербата на потрошувачите делумно придонесува за зголемување на побарувачката. Воедно, околу 40% од банките оценија дека кредитите од останатите банки е фактор што делумно придонесува за намалување на побарувачката на потрошувачки кредити. Поголема промена е забележана кај нето процентите на трошење за трајни добра и доверба на потрошувачите (од 78,3 во јануари, на 59,9 во април) и на доверба на потрошувачите (од 73,2 во јануари, на 56,5 во април) како резултат на помалиот број на банки кои се определиле за делумно зголемување на побарувачката. Следствено, нето процентот на кредити од останати банки е зголемен од -11,8 во јануари, на -25,8 во април, поради поголемиот број на банки кои се изјасниле за делумно намалена побарувачка врз оваа основа.

Графикон 12

Фактори кои влијаат врз промената на побарувачката за потрошувачки кредити
(Нето процент^{*})

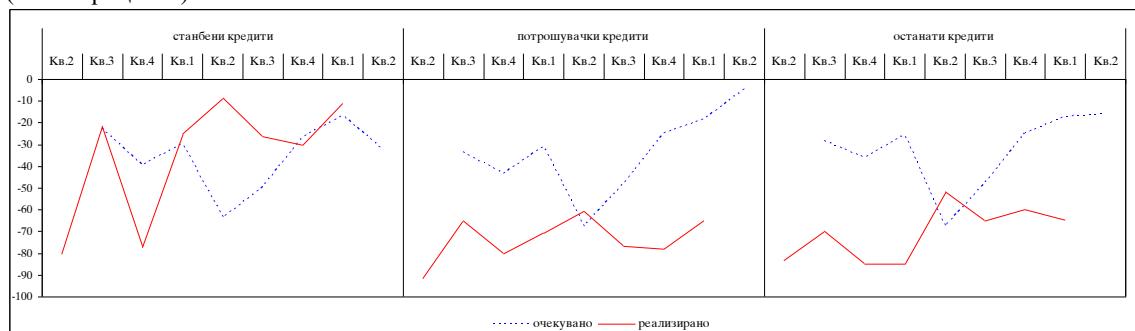

*Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "++" (значително придонесува за повисока побарувачка) и "+" (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на "-" (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и "--" (значително придонесува за намалување на побарувачката)

Очекувања. Најголем број од анкетираните банки во наредните три месеци не очекуваат поголеми промени во кредитните услови за одобрување на станбени и потрошувачки кредити. Воедно, околу 40% од банките очекуваат делумно релаксирање на кредитните услови на станбени кредити. Кај потрошувачките кредити, банките се поделени при што околу 20% оценуваат дека ќе има делумно заострување на кредитните услови, а исто толку очекуваат делумно релаксирање на условите. Кај нето процентот на станбените кредити забележано е зголемување и тоа од -17 во јануари, на -32,7 во април, како резултат на поголемиот број на банки кои се изјасниле за делумно релаксирање. Кај потрошувачките кредити, нето процентот е намален од -18,7 во јануари, на -4,6 во април, како резултат на поголемиот број на банки кои се изјасниле за делумно заострување на кредитните услови.

Графикон 13

Очекувања на банките за промена на условите за кредитирање на населението
(Нето процент^{*})

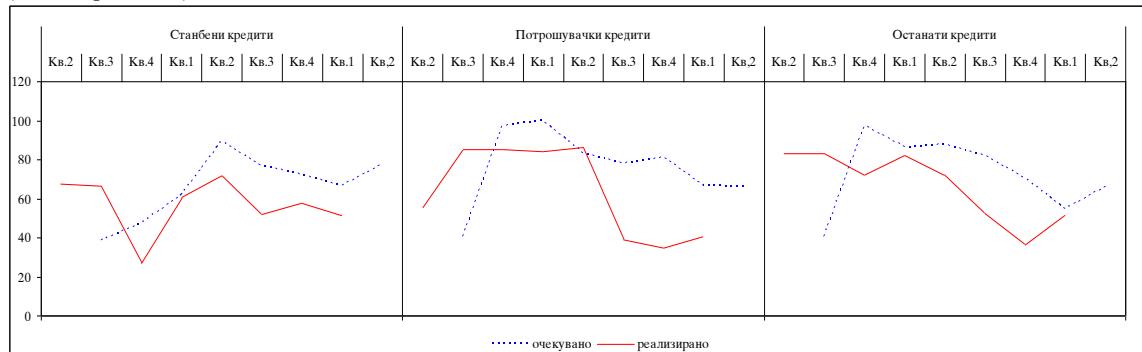

*Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително ќе се заострат" и "делумно ќе се заострат" и збирот на процентите "делумно ќе се релаксираат" и "значително ќе се релаксираат".

Околу 80% од банките во наредните три месеци очекуваат делумно зголемување на побарувачката на станбени и потрошувачки кредити. Поголема промена е забележана кај нето процентите на станбените кредити и тоа од 66,7 во јануари, на 77,6 во април, како резултат на поголемиот број на банки кои се изјасниле за делумно зголемување на побарувачката.

Графикон 14

Очекувања на банките за промена на побарувачката за кредити од страна на населението
(Нето-процент*)

*Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително ќе се зголеми" и "делумно ќе се зголеми" и збирот на процентите "делумно ќе се намали" и "значително ќе се намали".

Резултати од индивидуалните прашања од анкетата за кредитна активност на банките за првиот квартал на 2008 година

Резултати од индивидуалните прашања од анкетата за кредитна активност на банките за првиот квартал на 2008 година

I. Кредити на претпријатијата

1. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на мали и средни претпријатија		Кредити на големи претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008
Значително се поконзервативни										
Делумно се поконзервативни										
Во основа останаа непроменети	34,3	85,9	34,3	89,3	41,4	93,0	41,7	93,0	38,2	89,6
Делумно се порелаксирани	35,7	14,1	35,7	10,7	28,6	7,0	28,3	7,0	31,8	10,4
Значително се порелаксирани	30,0		30,0		30,0		30,0		30	
Непримениливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Надвор проценит	65,7	14,1	-65,7	-10,7	-58,6	-7,0	-58,3	-7,0	-61,8	-10,4
Број на банки кои одговориле	13	15	13	15	13	15	13	15	13	15

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително се поконзервативни" и "делумно се поконзервативни", и збирот на процентите "делумно се порелаксирани" и "значително се порелаксирани".

2. Како влијаеаја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната вкупно). Ве молиме оценето го придонесот за конзервативноста или релаксираноста на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање
- 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето процент	
							јануари 2008	април 2008
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			58,1	0,1			0,0	-0,1
-Трошоци поврзани за капиталната позиција на Вашата банка		2,6	94,1	3,3			-29,7	-0,7
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)		2,6	80,4	17			-64,6	-14,4
-Ликвидносната позиција на Вашата банка	6,0	63,1	30,9				-56,9	-24,9
Б) Притисок од конкуренција			56,0		0,1		0,0	-0,1
-Конкуренција од други банки			58,4	34,2	6,1	1,3	-70,7	-40,3
-Конкуренција од небанкарски сектор			92,6	6	0,1	1,3	-9,6	-6,1
-Конкуренција од пазарно финансирање			92,6	6	0,1	1,3	-39,6	-6,1
В) Перцепција за ризикот		3,2	52,8	0,1			0,0	3,1
-Очекувања за вкупната економска активност		6,6	85,4	6,7		1,3	-64,3	-0,1
- Очекувања за перспективата на гранката на која ѝ припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми			88,6	10,1		1,3	-65	-10,1
-Ризик од нереализирање на колатералот	3,4	3,4	67,6	24,3		1,3	14,1	-17,5
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "--" (значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и "-" (делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и збирот на "+" (делумно придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање) и "++" (значително придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање)

3. Ве молиме, оценете ја важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на претпријатијата.

-- = ПОТПОЛНО НЕВАЖНИ

- = ДЕЛУМНО ВАЖНИ

0 = ВАЖНИ

+= МНОГУ ВАЖНИ

++ = ИСКЛУЧИТЕЛНО ВАЖНИ

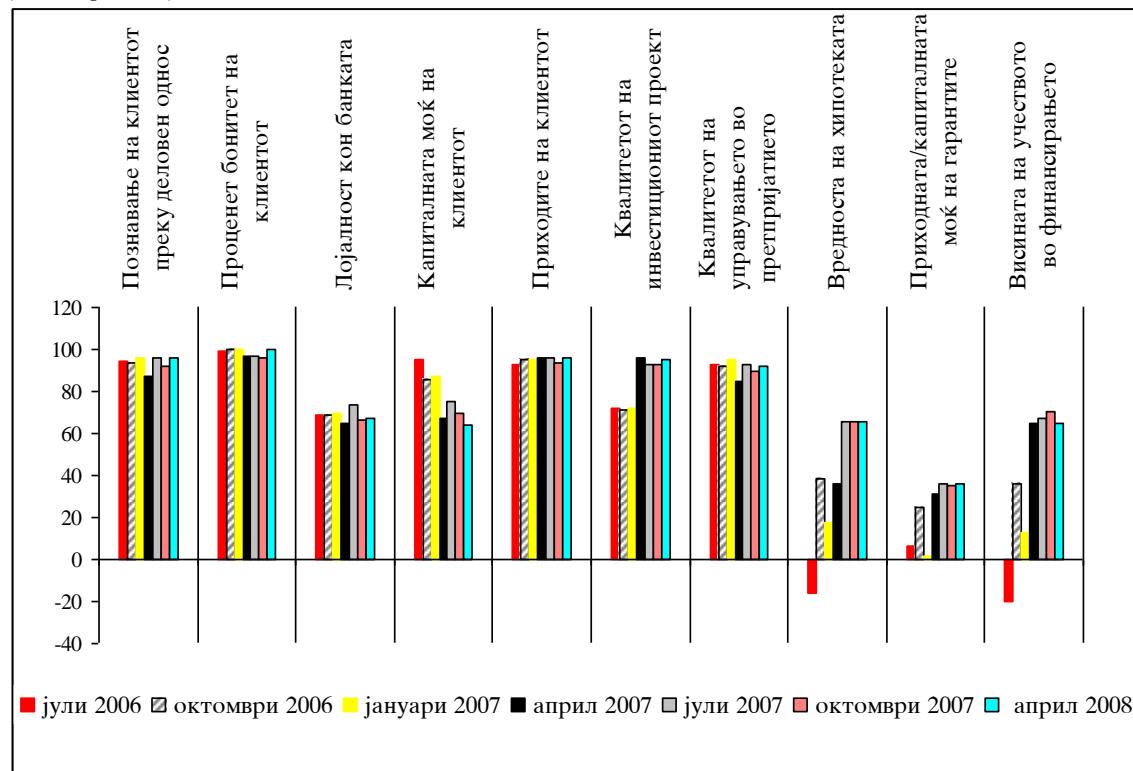
НП = НЕПРИМЕНЛИВО

	--	-	o	+	++	НП	Нето процент	
							јануари 2008	април 2008
Познавање на клиентот преку деловен однос				3,8	12,7	83,5		96,1 96,2
Проценет бонитет на клиентот					10,9	89,1		100,0 100,0
Дојалност кон банката	3,4		26,1	64,4	6,1			68,9 67,1
Капиталната моќ на клиентот			35,6	29,0	35,4			69,6 64,4
Приходите на клиентот			3,9	31,5	64,6			96,2 96,1
Квалитетот на инвестициониот проект			4,7	62,8	32,5			98,7 95,3
Квалитетот на управувањето во претпријатието			8,1	30,3	61,6			92,7 91,9
Вредноста на хипотеката	3,4	27,3		65,7	3,6			36,4 65,9
Приходата/капиталната моќ на гарантите	3,2	57,5		32,6	6,7			6,5 36,1
Висината на учеството во финансирањето			35,1	61,7	3,2			34,1 64,9
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "++" (исклучително важни) и "+" (многу важни) и збирот на "--" (делумно важни) и "--" (потполно неважни)

Графикон 15

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на претпријатијата
(Нето процент)

4. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци ? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата :

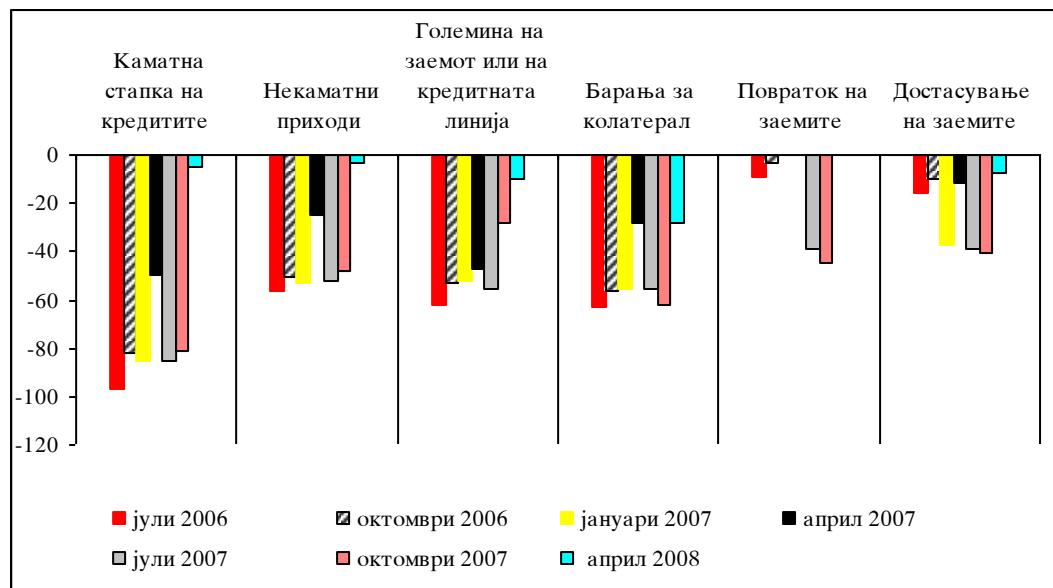
- = значително се поригорозни
- = делумно се поригорозни
- 0 = во основа останаа непроменети
- + = делумно се порелаксирани
- ++ = значително се порелаксирани
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето процент	
							јануари 2008	април 2008
A) Каматна стапка на кредитите	22,4	50,2	27,4				-60,8	-5,0
Б) Останати услови и рокови		32,2					0,0	0,0
-Некаматни приходи		96,5		3,4		0,1	-58,3	-3,4
-Големина на заемот или на кредитната линија			89,7	10,3			-62,2	-10,3
-Барања за колатерал	2,6	66,7	30,7				-34,0	-28,1
-Достасување на заемите	2,6	87,3	10,1				-42,5	-7,5
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги							0,0	

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "--" (значително се поконзервативни) и "-" (делумно се поконзервативни) и збирот на "+" (делумно се порелаксирани) и "++" (значително се порелаксирани)

Графикон 16

Промена на условите за кредитирање на банките, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата
(Нето процент)

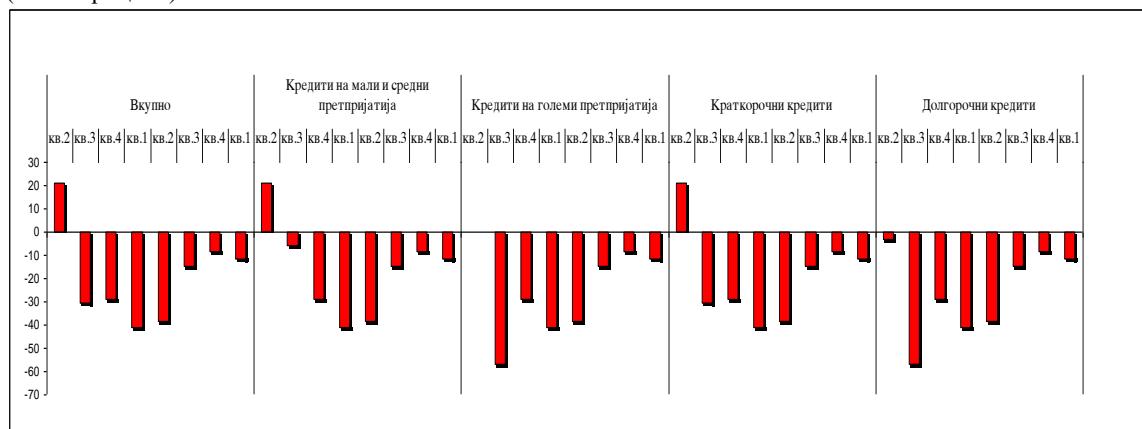
5. Какво влијание врз вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) имаа промените во монетарната политика во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на мали и средни претпријатија		Кредити на големи претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	кв.4	кв.1	кв.4	кв.1	кв.4	кв.1	кв.4	кв.1	кв.4	кв.1
Значително влијаје		0,1		0,1		0,1		0,1		0,1
Делумно влијаје	25,1	46,7	25,1	27,7	25,1	27,6	25,1	27,7	25,1	27,6
Незначително влијаје	59,8	35,0	42,5	38,2	42,5	38,2	42,5	38,2	42,5	38,2
Не влијаје	8,4	11,6	8,4	11,6	8,4	11,6	8,4	11,6	8,4	11,6
Непримениливо	6,7	6,6	24,0	22,4	24,0	22,5	24,0	22,4	24,0	22,5
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето проценки	-8,4	-11,5	-8,4	-11,5	-8,4	-11,5	-8,4	-11,5	-8,4	-11,5
Број на банки кои одговориле	13	15	13	15	13	15	13	15	13	15

Нето процентот претставува разлика помеѓу процентите "значително влијаје" и "не влијаје"

Графикон 17

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките
(Нето процент)

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски флуктации?

	Вкупно		Кредити на мали и средни претпријатија		Кредити на големи претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008
Значително е намалена										
Делумно е намалена										
Во основа остана непроменета	0,1	20,8	0,1	20,8	11,7	29,2	8,1	25,5	1,4	22,1
Делумно е зголемена	91,5	70,8	99,9	79,2	88,3	70,8	91,9	74,5	98,6	77,9
Значително е зголемена										
Непримениливо	8,4	8,4								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нешто проценци	91,5	70,8	99,9	79,2	88,3	70,8	91,9	74,5	98,6	77,9
Број на банки кои одговориле	13	15	13	15	13	15	13	15	13	15

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително е зголемена" и "делумно е зголемена" и збирот на процентите "делумно е намалена" и "значително е намалена"

7. Како наведените фактори влијаеја на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето 6 во колоната вкупно). Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето процент	
							јануари 2008	април 2008
А) Потреби за финансирање								
- Инвестиции во основни средства			3,3	29,0	0,1		31,2	29,1
-Инвестиции во залихи и обртен капитал			7,0	92,9	0,1		92,5	93,0
-Преструктуирање на долгот	3,2		10,1	87,2	2,7		93,5	89,9
			38,9	32,4	0,1	25,4	30,3	29,3
Б) Употреба на алтернативно финансирање								
-Интерно финансирање			54,7	0,1			0,0	0,0
-Заеми од останати банки			96,0	2,7		1,3	3,6	2,7
- Издавање на сопствени хартии од вредност		3,5	66,7	3,5	2,6	23,7	27,6	2,6
			71,9	0,1		28,0	0,0	0,1
В) Останати фактори , Ве молиме наведете ги								

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "++" (значително придонесува за повисока побарувачка) и "+" (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на "-" (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и "--" (значително придонесува за намалување на побарувачката)

8. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка во наредните три месеци, од аспект на одобрувањето на кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на мали и средни претпријатија		Кредити на големи претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008
Значително ќе се заострат										
Делумно ќе се заострат				43,1		22,4			22,4	
Во основа ќе останат непроменети	35,3	39,8	55,4	43,2	66,0	71,0	62,5	63,9	58,9	43,2
Делумно ќе се релаксираат	37,5	13,7	44,6	13,7	34,0	6,6	37,5	13,7	41,1	13,7
Значително ќе се релаксираат										
Непримениливо	27,2	46,5								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нешто другачиј	-37,5	-13,7	-44,6	29,4	-34	15,8	-37,5	8,7	-41,1	29,4
Број на банки кои одговориле	13	15	13	15	13	15	13	15	13	15

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително ќе се заострат" и "делумно ќе се заострат" и збирот на процентите "делумно ќе се релаксираат" и "значително ќе се релаксираат".

9. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насока на промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во наредните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски флукутации).

	Вкупно		Кредити на мали и средни претпријатија		Кредити на големи претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008
Значително ќе се намали										
Делумно ќе се намали										
Во основа ќе остане непроменета	7,2	36,3	0,1	29,2	7,2	32,9	10,4	36,3	5,3	54,9
Делумно ќе се зголеми	64,3	15,9	99,9	70,8	92,8	67,1	89,6	63,7	94,7	45,1
Значително ќе се зголеми										
Непримениливо	28,5	47,8								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нешто другачиј	64,3	15,9	99,9	70,8	92,8	67,1	89,6	63,7	94,7	45,1
Број на банки кои одговориле	13	15	13	15	13	15	13	15	13	15

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително ќе се зголеми" и "делумно ќе се зголеми" и збирот на процентите "делумно ќе се намали" и "значително ќе се намали".

Кредити на населението

10. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Стапбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008
Значително се поконзервативни						
Делумно се поконзервативни		0,2				
Во основа останаа непроменети	67,5	88,5	21,9	35,4	40,1	35,4
Делумно се порелаксирани	24,2	0,3	66,1	53,9	53,8	61,4
Значително се порелаксирани	5,9	10,8	11,9	10,8	6	3,3
Непримениливо	2,3	0,3				
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нешто другачиј	-30,1	-10,9	-78	-64,7	-59,8	-64,7
Број на банки кои одговориле	13	15	13	15	13	15

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително се поконзервативни" и "делумно се поконзервативни", и збирот на процентите "делумно се порелаксирани" и "значително се порелаксирани".

11. Во која насока влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето на станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за конзервативноста или релаксираноста на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето процент	
							јануари 2008	април 2008
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		17,9	21,0	40,0		21,2	-50,7	-22,1
Б) Притисок од конкуренција			8,7	10,1			-4,1	-10,1
-Конкуренција од други банки			18,9	73,8		7,4	-88,3	-73,8
В) Перцепција за ризикот		4,0	1,5				4,1	4,0
-Очекувања за вкупната економска активност		0,2	83,2	3,3	6,0	7,4	-18,3	-9,1
-Ризик од нереализирање на колатералот		11,7	80,7	0,3		7,4	-2,9	11,4
- Кредитна способност на потрошувачите		4,1	75,1	7,5	6,0	7,4	-19,8	-9,4
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги							0,0	0,0

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "--" (значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и "-" (делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и збирот на "+" (делумно придонесуваат за релаксирање на условите) и "++" (значително придонесуваат за релаксирање на условите)

12. Ве молиме, оценете ја важноста на одделните фактори, при процена на кредитната способност на населението.

-- = ПОТПОЛНО НЕВАЖНИ

- = ДЕЛУМНО ВАЖНИ

0 = ВАЖНИ

+ = МНОГУ ВАЖНИ

++ = ИСКЛУЧИТЕЛНО ВАЖНИ

НП = НЕПРИМЕНИЛИВО

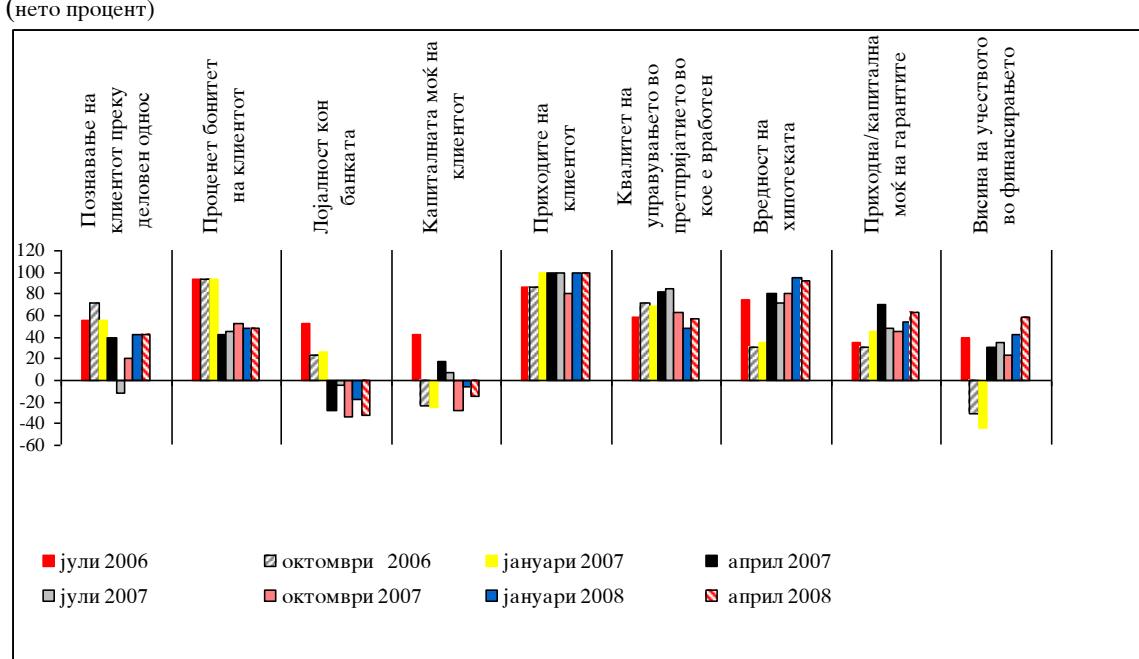
	--	-	o	+	++	НП	Нето процент	
							јануари 2008	април 2008
Познавање на клиентот преку деловен однос			20,5	37,0	6,0	36,6	43,1	43,0
Проценет бонитет на клиентот			51,6	32,1	16,4		48,9	48,5
Лојалност кон банката	48,0	10,0	16,3	19,8	6,0		-17,8	-32,2
Капиталната мок на клиентот		51,8	11,3	25,8	11,2		-5,3	-14,8
Приходите на клиентот			0,5	41,4	58,2		99,6	99,6
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот			42,1	54,0	3,7	0,3	48,4	57,7
Вредност на хипотеката			7,3	38,3	54,5		95,1	92,8
Приходна/капитална мок на гарантите		0,2	37,2	62,7			54,3	62,5
Висина на учеството во финансирањето		3,3	35,0	13,5	48,0	0,3	43,1	58,2
Останати фактори, Ве молиме наведете ги							0,0	0,0

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "++" (исклучително важни) и "+" (многу важни) и збирот на "-" (делумно важни) и "--" (потполно неважни)

Графикон 18

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на населението

(нето процент)

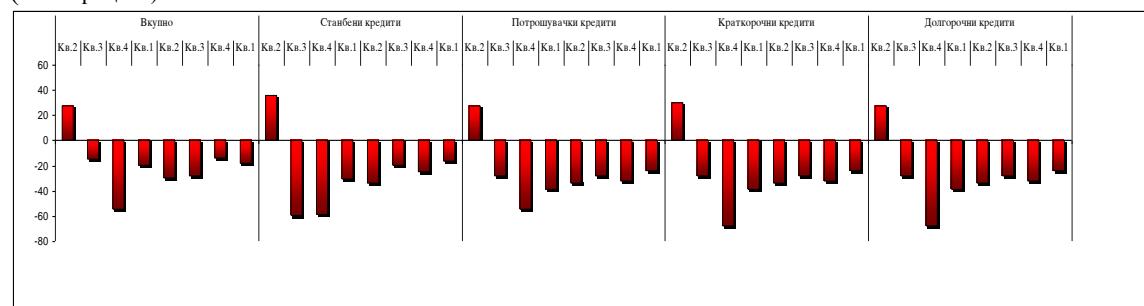
13. Какво влијание врз вашата каматната политика (камати на новоодобрени кредити на населението) имаа промените во монетарната политика во последните три месеци ?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.4	Кв.1	Кв.4	Кв.1	Кв.4	Кв.1	Кв.4	Кв.1	Кв.4	Кв.1
Значително влијаја										
Делумно влијаја	4,4	4,3	4,4	7,4	4,4	7,4	4,4	7,4	4,4	7,4
Незначително влијаја	60,3	69,1	61,1	68,8	63,4	69,1	63,4	69,1	63,4	69,1
Не влијаја	13,5	17,6	24,2	16,2	31,8	23,6	31,8	23,6	31,8	23,6
Непримениливо	21,7	9,1	10,2	7,7	0,3		0,3		0,3	
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нешто јасен	-13,5	-17,6	-24,2	-16,2	-31,8	-23,6	-31,8	-23,6	-31,8	-23,6
Број на банки кои одговориле	13	15	13	15	13	15	13	15	13	15

Нето процентот претставува разлика помеѓу процентите "значително влијаја" и "не влијаја"

Графикон 19

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика(камати на новоодобрени кредити на населението) на банките
(нето процент)

14. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци ? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

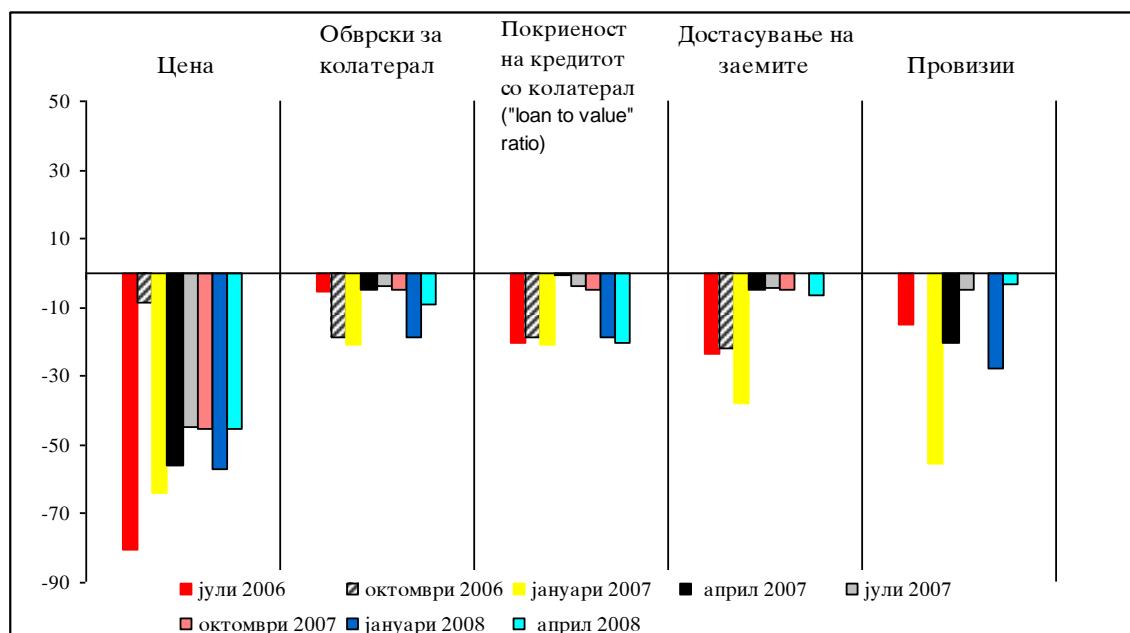
- = значително се поконзервативни
- = делумно се поконзервативни
- 0 = во основа останаа непроменети
- + = делумно се порелаксирани
- ++ = значително се порелаксирани
- НП = непримениливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето процент	
							јануари 2008	април 2008
А) Цена			46,7	5,6	39,9	7,9	-56,9	-45,5
Б) Останати услови			3,8	3,9		0,2	0,0	-3,9
-Обврски за колатерал			83,3	5,8	3,1	7,9	-18,5	-8,9
-Покриеност на кредитот со колатерал ("loan to value" ratio)			71,9	17,2	3,1	7,9	-18,5	-20,3
-Достасување на заемите			85,8	3,1	3,3	7,9	-0,3	-6,4
-Провизии			88,9	3,3		7,9	-27,6	-3,3
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги							0,0	0,0

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "--" (значително се поконзервативни) и "--" (делумно се поконзервативни) и збирот на "+" (делумно се порелаксирани) и "++" (значително се порелаксирани)

Графикон 20

Насока на промена на условите на банките, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението
(нето процент)

15. Како влијаеа долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за конзервативноста или релаксираноста на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала :

-- = значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање

0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за релаксирање на условите за кредитирање

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето процент	
							јануари 2008	април 2008
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		0,2	60,5	39,4			-38,4	-39,2
Б) Притисок од конкуренција			1,2	7,0			-4,4	-7,0
-Конкуренција од други банки			32,3	65,9	1,9		-78,3	-67,8
В) Перцепција за ризикот		0,2	7,5				0,0	0,2
-Очекувања за вкупната економска активност		0,5	99,4	0,2			6,3	0,3
-Ризик од нереализирање на колатералот		5,7	94,1	0,3			8,3	5,4
- Кредитна способност на потрошувачите		6,3	90,5	3,3			0,3	3,0
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги							0,0	0,0

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "--" (значително придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и "-" (делумно придонесуваат за поконзервативни услови за кредитирање) и збирот на "+" (делумно придонесуваат за релаксирање на условите) и "++" (значително придонесуваат за релаксирање на условите)

16. Во која насока се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци ? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата :

-- = значително се поконзервативни

- = делумно се поконзервативни

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се порелаксирани

++ = значително се порелаксирани

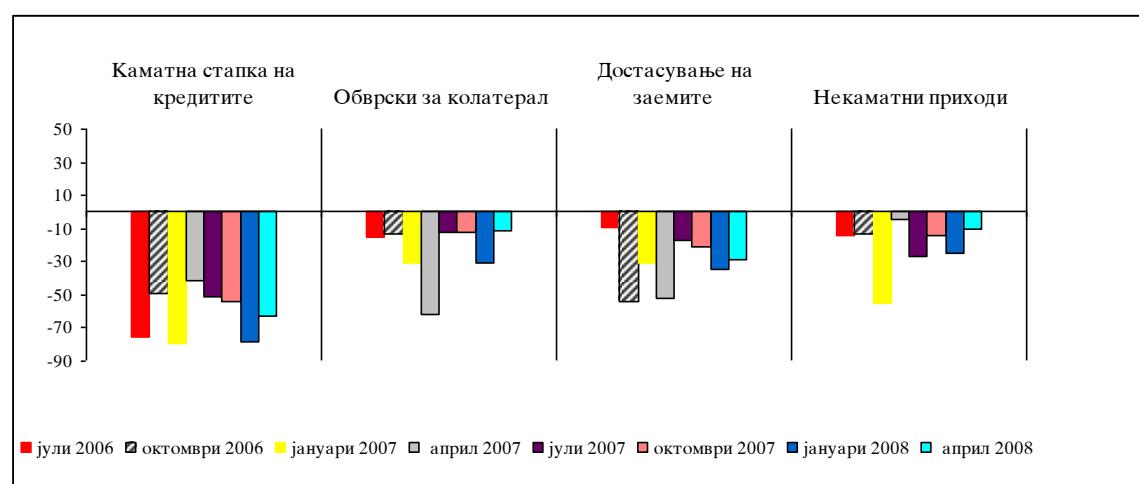
НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето процент	
							јануари 2008	април 2008
А) Каматна стапка на кредитите		0,2	37,3	62,4	0,2		-78,3	-62,4
Б) Останати услови		0,2		6,3			-4,1	-6,1
-Обврски за колатерал		0,2	88,4	11,5			-30,6	-11,3
-Достасување на заемите		0,2	71,4	21,0	7,5		-34,8	-28,3
-Некаматни приходи		0,2	89,7	10,2			-24,4	-10,0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги							0,0	0,0

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "--" (значително се поконзервативни) и "--" (делумно се поконзервативни) и збирот на "+" (делумно се порелаксирани) и "++" (значително се порелаксирани)

Графикон 21

Насока на промена на условите на банките, од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (нето процент)

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски флуктации?

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008
Значително е намалена			0,3			
Делумно е намалена	12,3		13,7	11,4	12,6	
Во основа остана непроменета	7,4	40,7	36,9	37,0	38,3	48,4
Делумно е зголемена	70,0	51,5	49,0	48,6	49,0	51,7
Значително е зголемена				3,1		
Непримениливо	10,2	7,9				
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нешто ироченай	57,7	51,5	35,0	40,3	36,4	51,7
Број на банки кои одговориле	13	15	13	15	13	15

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително е зголемена" и "делумно е зголемена" и збирот на процентите "делумно е намалена" и "значително е намалена"

18. Како влијаја долунаведените фактори на побарувачката на станбени кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето процент	
							јануари 2008	април 2008
A) Потреби за финансирање								
- Перспективи на пазарот за станбена изградба		29,1	5,0	58,1		7,9	35,2	29,0
- Доверба на потрошувачите			30,0	62,2		7,9	66,7	62,2
- Трошоци на потрошувачите кои не се поврзани за домувањето		5,7	83,8	2,7		7,9	-16,4	-3,0
B) Употреба на алтернативно финансирање								
- Заштеди на населението		5,7	77,8	8,7		7,9	10,9	3,0
- Кредити од останати банки		23,7	60,0	8,5		7,9	-22,7	-15,2
- Останати извори на финансирање		1,9	81,6	8,5		8,1	-0,4	6,6
B) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "++" (значително придонесува за повисока побарувачка) и "+" (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на "-" (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и "--" (значително придонесува за намалување на побарувачката)

19. Како влијаја наведените фактори на побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

- = значително придонесува за намалување на побарувачката
- = делумно придонесува за намалување на побарувачката
- 0= придонесува за непроменетост на побарувачката
- + = делумно придонесува за зголемување на побарувачката
- ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето процент	
							јануари 2008	април 2008
A) Потреби за финансирање			3,7	0,2			0,0	0,2
- Трошешење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.			40,2	17,3	42,6		78,3	59,9
-Доверба на потрошувачите			43,6	50,5	6,0		73,2	56,5
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			3,9				0,0	0,0
-Заштеди на населението		1,9	84,2	14,0			12,2	12,1
-Кредити од останати банки	39,0		47,9	13,2			-11,8	-25,8
-Останати извори на финансирање		1,9	91,7	6,3		0,2	-6,3	4,4
В) Останати фактори , Ве молиме наведете ги							0,0	0,0

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на "++" (значително придонесува за повисока побарувачка) и "+" (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на "-" (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и "--" (значително придонесува за намалување на побарувачката)

20. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во наредните три месеци.

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008
Значително ќе се заострат						
Делумно ќе се заострат		6,0		17,4		6
Во основа ќе останат непроменети	75,0	47,7	81,2	60,7	82,6	72,1
Делумно ќе се релаксираат	16,7	38,5	18,4	21,8	17,0	21,8
Значително ќе се релаксираат	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3	0,2
Непримениливо	7,9	7,7				
Вкупнo	100	100	100	100	100	100
Нешто ироцени	-17	-32,7	-18,7	-4,6	-17,3	-16
Број на банки кои одговориле	13	15	13	15	13	15

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително ќе се заострат" и "делумно ќе се заострат" и збирот на процентите "делумно ќе се релаксираат" и "значително ќе се релаксираат".

21. Ве молиме назначете како очекувате дека ќе се промени побарувачката на кредити од страна на населението во наредните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски флукутации).

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008	јануари 2008	април 2008
Значително ќе се намали						
Делумно ќе се намали		6,0		6,0		6,0
Во основа ќе остане непроменета	25,6	3,1	33,2	21,9	45,5	21,9
Делумно ќе се зголеми	66,1	83,1	66,4	72,0	54,1	72,0
Значително ќе се зголеми	0,6	0,5	0,3	0,2	0,3	0,2
Непримениливо	7,6	7,4				
Вкупнo	100	100	100	100	100	100
Нешто ироцени	66,7	77,6	66,7	66,2	54,4	66,2
Број на банки кои одговориле	13	15	13	15	13	15

Нето процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите "значително ќе се зголеми" и "делумно ќе се зголеми" и збирот на процентите "делумно ќе се намали" и "значително ќе се намали".

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следните две табели се презентирани одговорите на банките на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити*

Кредитирање на претпријатијата

Фактор/услов	1	2	3	4	5	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи	1	9	4			1-помалку од две, 2-две, 3-повеќе од две, 4-останато
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		2	11	1		1-никогаш, 2-понекогаш, 3-редовно, 4-останато
Најчеста намена на одобрениите кредити*	8	12	1			1- основни средства, 2- обртни средства, 3- ликвидност, 4-останато
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот*	7	8				1- помалку од два, 2-два, 3-повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	7	6	1			1-да, 2-не, 3-само рамковните, 4-останато
Минимален број на гаранти	5	2			7	
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата*	4	6	1	2	3	1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочко кредитирање	2	5	7			1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите?			1		13	
до 100.000 евра		9	1	1	3	(1) Управниот одбор; (2) Кредитниот одбор; (3) Управниот и Кредитниот одбор; (4) останато
од 100.000 евра до 500.000 евра*	1	7	2	1	4	(1) Управниот одбор; (2) Кредитниот одбор; (3) Управниот и Кредитниот одбор; (4) останато
над 500.000 евра*	2	4	4	2	4	(1) Управниот одбор; (2) Кредитниот одбор; (3) Управниот и Кредитниот одбор; (4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит*	7	8	1			1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3-повеќе од две седмици, 4-останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?*	2	8	2	1	2	1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5 останато

*Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор

Кредитирање на населението

Фактор/услов	1	2	3	4	5	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?	2	13				1-не, 2-да,
Колкав број на месеци на постојано вработување на барателот на кредит, вообичаено се зема предвид?	8	6	1			1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот*	6	9	1			1- помалку од два, 2-два, 3- повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	10	3			2	1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4- останато
Минимален број на жиранти	5	4			6	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата*	3	10	2		2	1-помалку од една третина, 2 една третина, 3-повеќе од една третина, 4-останато
Автоматизирано одобрување на кредити на населението	5	6	2		2	1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долготочно кредитирање		11	4			1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите од над 20.000 евра?*	1	10	2	2		1-управниот одбор, 2- кредитниот одбор, 3- управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит *	9	6	2			1-помалку од една седмица, 2 една до две седмици, 3- повеќе од две седмици, 4- останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?	3	8	1		3	1-помалку од шест месеци, 2- од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5- останато

*Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, или дел од банките не одговориле на прашањето.